

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 49/9839

Anykščių meno mokyklai vadovauja keturi mokytojai

2 psl.

Vladas Pusvaškis – Molėtų rajono garbės pilietis

3 psl.

Vaikų priežiūra vasarą problematiška

Gerda VAICEKAUSKIENĖ, NŽT Panevėžio apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus vyresnioji patarėja:

„Būtų šaunu, jei biblioteka organizuotų dienos stovyklą...“

3 psl.

Šiuo pinys

Turtas I. Turtingiausias Anykščių rajono savivaldybės tarybos narys, liberalas Lukas Pakeltis pateko į turtingiausių Lietuvos politikų sąrašą. Jis deklaravo 2 mln. 133 tūkst. eurų vertės turtą ir tarp šalies politikų užėmė 50-ąją vietą.

Turtas II. Anykščių rajono savivaldybės mero, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovo Kęstučio Tubio turto vertė 2023 metais buvo 257 tūkst. eurų. Brangiausias K. Tubio turtas – 70,5 tūkst. eurų vertės žemės sklypai. Dar 43 tūkst. vertės sklypų deklaruota jo žmonos Elvyros vardu.

Turistai. Lajų takas vis dar sulaukia didžiulio turistų srauto. Gegužės mėnesį buvo parduota 12,5 tūkst. bilietų. Be nuolaidos bilietas į taką kainuoja 5 eurus.

Prašymas. Anykščių kūno kultūros ir sporto centras dėl padidėjusių organizacinių išlaidų Anykščių rajono tarybos prašė padidinti Anykščių rajono savivaldybės atvirų sporto renginių organizavimo paslaugų įkainius. Padidinus įkainius, centras vien iš plaukimo starto mokesčio papildomai uždirbs 1 tūkst. 500 eurų.

Įkainiai. UAB Anykščių komunalinis ūkis paprašė didinti įkainius už viešųjų teritorijų priežiūrą. Anykščių rajono savivaldybei pateiktame rašte bendrovė nurodė, kad nuo šių metų pradžios 10 proc. darbuotojams padidintas minimalus atlygis pastebimai prisidėjo prie sąnaudų padidėjimo visuose ekonominiuose sektoriuose. Paskaičiuotiems didesniems įkainiams pritarus rajono Tarybai, šiais metais savivaldybės biudžete numatytos lėšos viešųjų teritorijų priežiūrai papildomai išsaugos 26 tūkst. eurų.

Į mažąją klėtelę sugrįžo vyskupo Antano Baranausko smuikas

Raimondas GUOBIS

Žymus fizikas Vytenis Vasyliūnas savo tėvui priklausiusį Antano Baranausko smuiką įteikia darbą baigiančiam A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus direktoriui Antanui Verbickui..

Autoriaus nuotr.

Šeštadienį, birželio 29 dieną, į Antano Baranausko ir Antano Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus lobyną saugoti perduotas poeto, vyskupo Antano Baranausko smuikas.

Iš Seinų į didžiąją Lietuvą, o po to į JAV patekęs ir galiausiai vėl į Lietuvą sugrįžęs ir relikvija tapęs XVIII amžiuje Vokietijos meistrų pagamintas instrumentas po 120 metų klajonių praturtins „Anykščių šilelio“ autorių menančių daiktų rinkinį. Smuikas bus saugomas A. Baranausko klėtelės gaubto ekspozicijoje.

8 psl.

Tarybos posėdyje vyravo ūkiškos temos

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Birželio 28 dieną į 19-ąją Anykščių rajono tarybos posėdį susirinkę anykštėnų išrinktieji domėjosi vandens bokštų ir kelių temomis.

Tarybos posėdyje jie atsisveikino su laikinuoju Anykščių Antano Baranausko ir Antano Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus direktoriumi Antanu Verbicku, kuris muziejui vadovavo 34 metus. Taryba taip pat susipažino su jaunimo užmojais Anykščiuose surengti muzikos festivalį.

4 psl.

Pagal Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ sąrašą į Anykščių rajono tarybą išrinkta Sonata Veršelienė buvo priversta palikti šios partijos frakciją.

Dainų šventėje dalyvauja 230 anykštėnų

Savaitę trukusioje šimtmečio Dainų šventėje dalyvaus apie 230 anykštėnų – net 15 kolektyvų.

Anykštėnams skirtos Pranciškaus Skorinos gimnazijos patalpos – jaunieji ir suaugusieji meno mėgėjai miegos klasėse, kabinetuose ir sporto salėse.

Mažųjų šokėjų kolektyvas į šimtmečio Dainų šventę išvyko pirmadienį.

Nuotrauka iš Dainiaus ŽIOGELIO feisbuko.

Pasak kultūrą kuruojančio Anykščių rajono savivaldybės vicemero Dainiaus Žiogelio, Vilniuje bent po kelias dienas gyvens apie 130 anykštėnų, o kiti į rengi-

nius vyks tiesiai iš Anykščių. Sostinėje liks keli Anykščių autobusai, kurie šokėjus, muzikantus ir daininkus vežios į repeticijas.

Dainų šventės dalyvių maitini-

mu rūpinasi patys dainų šventės organizatoriai – pusryčiai ir vakarienė bus pateikiama į vietas, kur jie gyvena, o pietūs vyks repeticijų erdvėje.

Anykščių meno mokyklai vadovauja keturi mokytojai

Iš Anykščių meno mokyklos direktorės pareigų pasitraukus Kristinai Vičinienei, o dviem mokyklos pavaduotojams šiuo metu atostogaujant, šios ugdymo įstaigos valdymą perėmė keturi mokyklos mokytojai.

„Du pavaduotojai, bet pavaduoja direktorių keturi mokytojai. Aš vadybiškai nematau čia gero sudėliojimo. Du pavaduotojai drąsiai gali pavaduoti direktorių vasaros laikotarpiu, bet kažkodėl tam reikia įtraukti net keturis mokytojus“, – Anykščių rajono tarybos Teisėtvarkos, jaunimo ir visuomeninių organizacijų komiteto posėdyje sakė Anykščių rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė Nijolė Pranckevičienė.

„Anykštai“ šį ketvirtadienį susisiekus su Anykščių meno mokykla, atsiliepusi sekretorė sakė, kad nepavyks pasikalbėti nei su vienu iš keturių direktorių pavaduojančiu mokytoju, nes jų

mokykloje nėra. Tiesa, sekretorė nurodė, kad dabar direktorių pavaduoja mokytoja Jūratė Vingrienė.

Priminsime, kad iki liepos 15 dienos Anykščių meno mokykloje vyksta auditas. Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė N. Pranckevičienė sakė, kad dėl tokio mokyklos valdymo auditas vyksta ne itin sklandžiai.

Beje, Anykščių rajono komitetų posėdžiuose kalbėdama apie Anykščių meno mokyklą, Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė pažėrė įdomių minčių.

Ji sakė, kad jau keletą metų Anykščių meno mokyklos kolektyvą kalbina nevalginti vaikų egzaminais.

„Atsiskaitymas gali būti pa-

prasčiausias – prie mokyklos keliese sugroti kūrinių tiesiog, kad praeiviai pasidžiaugtų“, – Anykščių rajono tarybos Aplinkos apsaugos ir kaimo reikalų komiteto posėdyje kalbėjo N. Pranckevičienė.

Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė N. Pranckevičienė taip pat sakė, kad skatino mokyklos administraciją megzti ryšius su verslo atstovais.

„Su kokia kavine sudarius sutartį, ateitų tie vaikai į vieną iš daugelio užsiėmimų, 20 minučių pakoncertuotų. Tas verslas gal paremtų“, – kalbėjo Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė N. Pranckevičienė.

Ji taip pat kalbėjo, kad Anykščių meno mokyklos auklėtinių dailės darbai galėtų būti eksponuojami kavinėse arba poliklinikoje.

„Va čia ir bus tikroji reklama ir žinomumas tos mokyklos“, –

į Vilnių išvyko ir slaugytoja, o viso anykštėnų būrio koordinatore dirba Anykščių kultūros centro direktorė Dijana Petrokaitė.

D. Žiogelis ankstų pirmadienio rytą pats išlydėjo anykštėnus į Dainų šventę. Tiesa, vicemeras šyptelėjo, kad 6 val. 20 min. prie kultūros centro atvyko ne todėl, kad labai myli meną, o dėl to, jog į Dainų šventę palydėjo savo 8-metę šokėją, jaunėlę dukterį Pauliną, kurios iš sostinės sulauks tik šeštadienį.

Šeštadienį, liepos 6-ąją, vyks finalinis renginys, kuris prasidės eitynėmis nuo Katedros aikštės iki Vingio parko. O koncertinė programa Vingio parke baigsis iki pat vidurnakčio.

Pasak D. Petrokaitės, Vilnius jau pirmadienį užsikimšęs nuo automobilių, o saviveiklininkų gyvenimo sąlygos yra spartietiškos. „Aš saviškiams sakau, kad mes laimingi, nes galime dalyvauti šimtmečio Dainų šventėje“, – teigė D. Petrokaitė.

Pirmoji visos Lietuvos Dainų šventė įvyko 1924 metais, laikinojoje sostinėje Kaune. Dainų švenčių tradicija nenutrūko ir sovietmečiu – respublikinės dainų šventės rengtos kas penkerius metus.

-ANYKŠTA

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

pastebėjo N. Pranckevičienė.

Priminsime, kad šiais metais Anykščių meno mokyklos pavadinimas savivaldybėje vykstančiuose posėdžiuose linksniuojamas ypač dažnai.

Plačiau nuskambėjus istorijai, kai Anykščių meno mokykla iš savivaldybės biudžeto negavo suplanuotų kelių dešimčių tūkstančių eurų, o dėl to daugiau nei 20 anykštėnų vaikų negalėjo mokytis šioje mokykloje ir laukė eilėje, iš darbo pasitraukė 27-erius metus Anykščių muzikos mokyklai, po pertvarkymo pervadintai į Anykščių meno mokyklą, vadovavusi K. Vičinienei.

Po jos pasitraukimo Anykščių rajono savivaldybė Anykščių meno mokykloje inicijavo auditą, kuris turėtų pasibaigti liepos viduryje, o jo rezultatus žadama pristatyti liepos mėnesio Anykščių rajono tarybos posėdyje.

spektras

Kainos. Energetikos rinkos reguliuotojui gegužę patvirtinus naujus tarifus, nuo liepos visuomeninės elektros kainos, kurias moka nepriklausomo tiekėjo nepasirinkę trečiojo rinkos liberalizavimo etapo buitiniai vartotojai, mažėja 8–12 proc., arba 1,8 cento už kilovatvalandę (kWh). Tuo metu gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams antrąjį šių metų pusmetį nesikeičia – jie lieka tokie pat, kaip balandį–birželį.

Kompensacijos. Seimas grąžino per pandemiją taikytą kompensacijų už šildymą mokėjimo tvarką – išmokos bus skiriamos visam šildymo sezonui, jeigu žmogus dėl jų kreipsis nuo rugsėjo 1 dienos iki sezono pabaigos. Kompensacijos ir toliau bus skiriamos 90 dienų nuo to laiko, kurį bendrai gyvenantys arba vienišas žmogus įgijo teisę į kompensaciją, tačiau ne daugiau kaip už du praėjusius mėnesius iki prašymo pateikimo mėnesio.

Paskatinimas. Kupiškio rajono savivaldybė išpareigojo skirti 5 tūkst. eurų vienkartinę išmoką, siekiant pritraukti trūkstantį specialistų į Kupiškio rajono policiją. Bendradarbiavimo sutartis dėl finansavimo programos šią savaitę pasirašyta tarp Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato ir Kupiškio rajono savivaldybės. Kupiškio rajono policijos komisariate šiuo metu yra dešimt laisvų etatų.

Tarša. Likus mėnesiui iki Paryžiaus olimpinė žaidynių, Senos upė vis dar yra per daug užteršta, kad joje būtų galima rengti olimpinės triatlono ir plaukimo atvirame vandenyje varžybas. Praėjusią savaitę atlikti naujais tyrimais, kurių rezultatus paskelbė Paryžiaus merija, parodė, kad E. coli bakterijų koncentracija viršija sporto federacijų nustatytas didžiausias leistinas ribas. Per pastarąjį dešimtmetį prancūzų pareigūnai išleido 1,4 mlrd. eurų upės valymui, Paryžiaus kanalizacijos sistemos tobulinimui bei naujų vandens valymo ir saugojimo įrenginių statybai. Organizatoriai tvirtina, kad liepą Sena turėtų būti tinkama rengti plaukimo varžybas po atviru dangumi.

Ženklas. Šių metų pavasarį išleistas lietuviškas pašto ženklas su plačiažnypliu vėžiu pretenduoja tapti gražiausiu Europos pašto ženklu, dedikuotu žemyno povandeninei faunai ir florai. Konkurse varžosi daugiau nei pusšimtis skirtingose šalyse išleistų pašto ženklų.

-BNS

Temidės svarstyklės

Gaisras. Birželio 28 dieną, penktadienį, ugniagesiai gavo pranešimą, kad Anykščių seniūnijos Klevėnų kaime dega žolė. Gaisro metu išdegė 15 a žolės.

Vairuotojai. Birželio 29 dieną Anykščių rajone policijos pareigūnai sustabdė du neblaivius vairuotojus. Apie 22.30

val. kelyje Molėtai–Anykščiai neblaivus vyras (gim. 2002 m., nustatytas 2,84 prom. neblaivumas) vairavo BMW automobilį. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Apie 8.18 val. Troškūnų seniūnijos Vaidlonių kaime neblaivus vyras (gim. 1958 m., nustatytas 2,33 prom. neblaivumas) vairavo VOLKSWAGEN automobilį. Pradėtas

ikiteisminis tyrimas.

Skenduolis. Birželio 29 dieną Utenos apskrities policija pranešė, jog yra vykdoma Šventosios upėje penktadienį besimaudžiusio ir dingusio vyro paieška. Pareigūnų duomenimis, Anykščių rajone, Kavarsko seniūnijoje, Vilkatėnų kaime, Šventojoje, vykusių maudynių metu vyras, gimęs 1983 metais, paniro į vandenį

ir neišnėrė. Policija pradėjo ikiteisminį tyrimą. Ugniagesiai pranešė, kad skenduolis rastas 8 m nuo kranto, 2 m gilyje.

Konfliktas. Birželio 27 dieną apie 12.52 val. Troškūnuose, Vytauto g., pažįstamas vyras rankomis sudavė kelis smūgius, taip sukeldamas fizinį skausmą vyrui (gim. 2004 m.). Pradedamas ikiteisminis tyrimas.

Vladas Pusvaškis – Molėtų rajono garbės pilietis

Šeštadienį, birželio 29-ąją, Molėtų miesto šventėje pagerbtas naujas Molėtų rajono garbės pilietis, Aukštaitijos profesinio rengimo centro direktorius Vladas Pusvaškis. Aukštaitijos profesinio rengimo centrui priklauso ir Anykščių filialas.

Aukštaitijos profesinio rengimo centro direktorius Vladas Pusvaškis Molėtų rajono savivaldybės garbės piliečiu tapo šio rajono savivaldybės mero Sauliaus Jauneikos siūlymu.

Kartą garbės vardo atsakė

Aukštaitijos profesinio rengimo centro direktoriui V. Pusvaškiui Molėtų garbės piliečio vardas suteiktas už ilgametį Molėtų krašto garsinimą Lietuvoje ir užsienyje savo veikla meno, mokslo, švietimo, kultūros, sporto, meno ir kitose srityse.

V. Pusvaškiui Molėtų rajono garbės piliečio vardas suteiktas ne pirmuoju bandymu. „Pirmą kartą gal prieš 11 ar 12 metų buvo siūlymas. Atsisakiau, net anketos nepildžiau. Šį kartą jau nebesiginčijau“, – „Anykštai“

sakė V. Pusvaškis. „Kokie įpareigojimai Garbės piliečiui? Gal įpareigoja dar kažkiek judėti į priekį“, – svarstė Aukštaitijos profesinio rengimo centro vadovas. O būsimomis Garbės piliečio privilegijomis jis sakė nesidomėjęs. „Nesigilinau, nereikia man kol kas privilegijų. Gal senelių namai man bus nemokami“, – juokėsi V. Pusvaškis.

Alantą pavertė kultūros centru

V. Pusvaškis Molėtų rajono savivaldybės garbės piliečiu

tapo šios savivaldybės mero Sauliaus Jauneikos siūlymu.

V. Pusvaškis nuo 1985-ųjų vadovauja tai pačiai įstaigai, kuri per beveik 40 jo vadovavimo metų kelis kartus pakeitė pavadinimą: buvo Alantos žemės ūkio mokykla, Alantos technikumai, Alantos technologijos ir verslo mokykla, dabar – Aukštaitijos profesinio rengimo centras, kuriam priklauso ir Anykščių filialas. V. Pusvaškis buvo ne tik mokyklos, bet ir Alantos tarybinio ūkio technikumai direktoriumi, vėliau UAB „Alantos agroservisas“ valdybos pirmininku.

V. Pusvaškis buvo ilgametis Molėtų rajono savivaldybės tarybos narys, Lietuvos profesinių mokymo įstaigų asociacijos tarybos narys, Vyriausybės deleguotas atstovas Utenos regiono plėtros taryboje. Yra „Santarvės“ fondo valdybos nariu. Alanta gali didžiulius kiekviena metais mokykloje vykstančiais tradiciniais „Santarvės–Šviesos“ suvažiavimais, kurie suburia Lietuvos, lietuvių išeivijos ir užsienio intelektualiosios visuomenės bei studentijos atstovus.

V. Pusvaškiui vadovaujant pavadinimą keitusiam Alantos technikumui, restauruoti senieji Alantos dvaro rūmai, rekonstravus dvaro tvartą įkurtas 275 vietų kino teatras. Dvaro rūmuose veikia Vaidoto Žuko meno ga-

Molėtų rajono savivaldybės garbės pilietis Vladas Pusvaškis ir šio rajono savivaldybės vicemerė Vaida Saugūnienė.

Molėtų rajono savivaldybės nuotr.

lerija, vyksta įvairios parodos, įrengta palaimintojo vyskupo Teofilijaus Matulionio ekspozicija ir Jono Matulionio drožinių paroda. Už nuopelnus įvairiose srityse V. Pusvaškis apdovanojamas keliolika medalių.

Iš Molėtų rajono Balninkų kilęs V. Pusvaškis gyvena šioje seniūnijoje, žmonos medikės Janinos gimtojoje sodyboje Geliogaliuose. Pusvaškiai užaugino tris vaikus. Vyriausias sūnus Jaunius yra Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijos kancleris.

Atgavino Anykščių padalinį

Iš Alantos ir Anykščių profesinio rengimo centro suformavus vieną mokyklą – Aukštaitijos profesinio rengimo centrą, atgimė ir Anykščių filialas.

V. Pusvaškio iniciatyva Anykščiuose vyko pertvarkos

– pradedant mokymo programomis ir baigiant ūkine dalimi. Pastatai rekonstruoti, atsakyta nenaudojamų patalpų, administraciniame pastate įrengtas mokinių bendrabutis.

Nuo naujų mokslo metų Aukštaitijos profesinio rengimo centras ruoš trijų naujų profesijų specialistus. Vienos naujos profesijos – vandentvarkos ir vandenvalos – specialistai bus mokami Alantoje, dviejų – staklininkai ir apskaitininkai – Anykščiuose.

Nuo rugsėjo Aukštaitijos profesinio rengimo centro pedagogų atlyginimai kils 15,5 proc. „Mūsų tikslas yra išgyventi, surinkti grupes. Anykščiuose mokyti į pirmąjį kursą nuo rugsėjo planuojame priimti 180, Alantoje 210 mokinių“, – apie ateinančius mokslo metus „Anykštai“ sakė V. Pusvaškis.

-ANYKŠTA

komentaras

Vaikų priežiūra vasarą problematiška

Prasidėjo vaikų vasaros atostogos. „Anykšta“ klausia – kaip, jūsų nuomone, dirbantiems tėvams reikėtų spręsti vaikų užimtumo problemą vasaros atostogų metu – juk iki šešerių metų amžiaus vaikų negalima palikti vienu, o stovyklos brangiai kainuoja.

Tėvai sukasi, kaip išmano

Alytė OBELEVIČIENĖ, Kavarsko pagrindinės mokyklos-daugiafunkcio centro ikimokyklinio ugdymo pedagogė:

„Nelabai žinau, kaip tą klausimą išspręsti. Kavarske vaikų darželis užsidaro, kai baigiasi ugdymo procesas vyresniesiems, nes nebebūna maitinimo. Kai kurie darželinukų tėvai man taip ir sako: „Neturiu kur dėti vaiko...“ Be abejo, kad kai kuriems tėvams užsidaręs darželis vasarą – nemažas rūpestis.

Mūsų sprendimas – darželinukus priimti į kažkuriuos Anykš-

čių darželius. Ten vasarą jungia bendras grupes, bet ne visi tėveliai turi galimybes juos vežioti. O ir darželinukui vėl adaptuotis, pratintis prie visai naujų žmonių, kitos aplinkos, nebus taip jau paprasta. Kai kuriems vaikų darželiams reikia poros mėnesių, kol pripranta, o štai po tų dviejų mėnesių juk vėl reikės jam grįžti...

Tėvai sukasi taip, kaip išmano. Dabar daug kas dirba nuotoliu, ir tas nuotolinis darbas šiek tiek gelbsti. Gal vaikų tėtis namuose dalį laiko pabūna. Kitose šeimose, žinau, paeiliui ima atostogas: pirmiausia vienas, po to – kitas. Bet gi žmonės nori ir dviese patastogauti...

Seneliai pagelbėja. Tiesa, irgi priklauso nuo to, ar seneliai tik ramiai ilsisi, ar vis dar dirba. Jei tik ramiai leidžia dienas, žinoma, kad mielai pabūna su anūkais. O jei močiutės darbas susijęs su mažais vaikais, kaip kad mano atveju, tai aš tikrai

nenorėčiau visai vasarai turėti anūką... Anūką priežiūra – nėra taip paprasta. Jei visą vasarą aš pradirbčiau su anūkais, tai kaip pasitikčiau rugsėjo pirmąją? Tad to vieno, visiems tinkančio sprendimo tarsi ir nėra.

Pradinuko irgi negali palikti vieno. Stovyklų kad ir būtų, kad ir nelabai brangios, gi vis tiek negalėtum visą vasarą vien tik stovyklomis vaiko užimti“.

Problema – vasarą uždarytas vaikų darželis

Rasa MEŠKYTĖ, kavarskietė, dekoratorė, trijų vaikų mama:

„Aš dar anksčiau esu domėjusis, nuo kelerių/iki kelerių metų ir kaip gali būti paliekami vaikai, tai yra, gilinausi į tai, ką byloja Lietuvos Respublikos įstatymai

ir kiti aktai, ir kaip deklaruoja Vaikų teisės – kuriomis valandomis ir kokio amžiaus vaikus galima palikti, ir su kokio amžiaus prižiūrėtojais.

Su vyresniais vaikais kaip ir aišku, kad jie gali savimi pasirūpinti, pažįsta laikrodį, gali atsilipti telefonu ir t. t. Man asmeniškai tai didžiausia problema yra Kavarske neveikiantis vaikų darželis vasaros metu, nes darželinio amžiaus vaikams nėra nei stovyklų, nei valandinių auklių ar žaidimų kambarių pasirinkimo. Suprantama, kad visais atvejais patys tėvai yra atsakingi už savo vaikus“.

Vaiko stovyklai reikėtų pataupyti

Gerda VAICEKAUSKIENĖ, Nacionalinės žemės tarnybos Panevėžio apygardos žemės tvarkymo ir administravimo

skyriaus vyresnioji patarėja:

„Labai gerai, kai netoliese gyvena seneliai. Tai didelė pagalba tėvams, kurie dirba, bet jų vaikučiai dar maži, dažnokai sirguliuoja. Aš pati turiu pradinuką anūką, tai ir padraugaujam, pabūnam, ir net stovyklų pasiūlymus aš pati peržiūriu. Mano anūkas ir pernai, ir dabar, šiuo metu yra Anykščių rajone, Mickūnuose esančioje sukarintoje stovykloje „Geležinis vilkas“. Dar būtų šaunu, jei biblioteka organizuotų dienos stovyklą. Kupiškyje, mačiau, organizuojama meškeriojų dienos stovykla. Pernai dar buvo stovykloje „Svajonė“. Na, o vaiko stovyklai, kaip ir pačių atostogoms, reikėtų pataupyti.

Anykščiuose vasaros metu veikia darželiai, tad kaip ir nėra bėdos. Dabar darželiuose įrengti kondicionieriai, vaikai per didžiuosius karščius komfortiškai praleidžia dieną.

Visi tvarkosi kaip išmano. Jei nėra senelių, gal yra kitų giminaičių, gal kaimynė, gal studentė už sutartą valandinį įkainį, ir kiti galimi variantai“.

-ANYKŠTA

Tarybos posėdyje vyravo ūkiškos temos

Anykščių gatvės baidos net pačiam merui

(Atkelta iš 1 psl.)

Demokratai atsiveikino su viena frakcijos nare

Posėdį pradėjęs Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis perskaitė Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcijos kreipimąsi dėl šios frakcijos sudėties pakitimo. Frakcijoje nebeliko Anykščių rajono tarybos narės Sonatos Veršeliienės. Frakcijoje nelikus S. Veršelienei, ji tapo mažiausia Anykščių rajono taryboje, nes vienija tik tris narius.

Po Tarybos posėdžio S. Veršelienei „Anykštai“ sakė, kad Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“

frakcijoje jos nebeliko šios frakcijos narių iniciatyva. Tarybos narė teigė, kad nuo šiol bus nepriklausoma Tarybos narė.

Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcijos seniūnas Domykas Tutkus „Anykštai“ sakė, kad S. Veršelienei jis pasiūlė palikti frakciją išsiskyrus bendriems interesams.

„Paskambinau S. Veršelienei ir pasakiau jai, kad nei ji su mumis dirba, nei mes kartu su ja. Yra du keliai, pasirinkom šitą kelią, kad pakeičiam frakcijos sudėtį Anykščių rajono taryboje, – sakė D. Tutkus. – Tiesiog čia yra viešas išstojimas, kuris yra reikalingas „bieras“ žino kam, greičiausiai

tam, kad jūs turėtumėte ką parašyt, ir meras neturėtų prie ko kibti.“

Taryba pritarė nugriuvusių bokštų nugriovimui

Svarstant 23 darbotvarkėje pateiktus klausimus, Tarybos nariai neturėjo jokių klausimų, neskambėjo ir jų pasisakymai, ir tik posėdžio pabaigoje, pradėjus nagrinėti sprendimo projektą dėl vandentiekio bokštų likvidavimo Debeikių seniūnijos Aušros kaime ir Troškūnų seniūnijos Latavėnų kaime, ėmė kamantinėti uždarosios akcinės bendrovės „Anykščių vandėnys“ direktorių Marių Verbiejų.

M. Verbiejus Tarybos narius in-

formavo, kad minėti vandentiekio bokštai yra nugriuvę. Jis sakė, kad Anykščių rajone iš viso yra 41 vandentiekio bokštas, ir tik vienas iš jų, Anykščiuose, yra veikiantis.

„Šiame bokšte sukauptam vandeni, kada yra pigi elektra ir kai birzoje elektros kaina pakyla, tada stabdoma ir naudojame vandenį iš bokšto“, – sakė direktorius M. Verbiejus.

Liberalui Mindaugui Sargūnui buvo smalsu sužinoti, kiek bendrovė per mėnesį sutaupo, kaupdama vandentiekio bokšte vandenį tada, kai elektra yra pigesnė.

„Aš manau, kad sutaupom“, – tikslių skaičių negalėjo pateikti M. Verbiejus.

Posėdžio pabaigoje Anykščių rajono tarybos nariai kalbėjo apie kelius bei gatves, jų būklę bei remonto galimybes.

Liberalė Irma Smalskienė kalbėjo, kad Anykščių mieste yra labai prastos būklės gatvių, pavyzdžiui, Būgos ar Kurklių gatvės.

„Iš Būgos gatvės liko skiautiny, ir ten važiuot labai sudėtinga, ir baisiai atrodo“, – gatvės būklę įvertino meras K. Tubis, žadėdamas, kad miesto centre esančios gatvės bus tinkamai sutvarkytos.

Konservatorius Domykas Puzinas domėjosi, kokia situacija yra su keliais Kavarske link Vidiškių ir su Kurklių keliu.

(Nukelta į 5 psl.)

Kaip tinkamai formuoti imunitetą, kad jis mumis pasirūpintų?

Anot Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO), vakcinacija yra pagrindinė pirminės sveikatos priežiūros dalis ir neginčijama žmogaus teisė. Skiepas treniruoja žmogaus imuninę sistemą gaminti antikūnus, kaip tai daroma susirgus, tik vakcinacijos atveju nesukeliama liga ir atsikratoma komplikacijų rizikos.

„Vakcinacijos apsaugo ne tik tą, kuris skiepijasi, bet ir jį supančius asmenis“, – teigia laikinai Panevėžio ligoninės Infekcinių ligų klinikos Infekcinių ligų suaugusiųjų skyriaus vedėjas pareigas einanti gydytoja infektologė Violeta Dambrauskienė.

Skatinamas suvokimas, kad skiepydamasis žmogus apsaugo ne tik save, bet ir savo artimuosius bei kitus žmones.

Nuotr. iš Unsplash.com

Svarbiausi skiepai – vaikystėje

Laikinai vedėjas pareigas einanti gydytoja infektologė pabrėžė: svarbiausia yra paskiepyti vaikus ir kūdikius, kad jie galėtų jaustis saugiai, eiti į darželius ar mokyklas ir nesirgtų. Pagal Lietuvos Respublikos (LR) vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių, vaikai yra

nemokamai skiepijami nuo tuberkuliozės, hepatito B, kokliušo, difterijos, stabligės, tymų, raudonukės, pneumokokinės infekcijos, rotaviruso ir kitų užkrečiamųjų ligų, kurių sąrašas yra skelbiamas LR Sveikatos apsaugos ministerijos svetainėje.

Susirgimai ligomis, kurių plitimas buvo sustabdytas dar iki 2000-ųjų, fiksuojami ir 2024-aisiais.

„Pasitaiko pavienių kokliušo ir difterijos atvejų. Tai

nepaprastai sunkūs susirgimai vaikams, galintys priversti iki reanimacijos, o nuo jų apsaugoti gali tik vakcinacija“, – teigė V. Dambrauskienė.

Remiantis PSO, skiepai kasmet išgelbsti daugiau nei 4 milijonų vaikų gyvybes. Sveikatos apsaugos ministerijos duomenimis, 2010–2022 m. dvejų metų vaikų skiepavimo apimtys nuo tymų, raudonukės ir epideminio parotito nuo 96,1 proc. sumažėjo iki 86,5 proc., o tarp septynerių metų vaikų per tą patį laikotarpį – nuo 94,2 proc. iki 86,5 proc.

Sunku pasiekti visuotinį imunitetą

Panevėžio ligoninės gydytojos nuomone, visuotinis imunitetas yra skirtas apsaugoti žmonėms, kurie negali būti skiepijami dėl tam tikrų priežasčių. Visuotinis imunitetas susidaro tik konkrečiam susirgimui ir yra laikomas susifor-

Infektologė V. Dambrauskienė akcentavo, kad skiepai ypač svarbūs vaikams, ir pabrėžė būtinybę sezoniniams skiepams ruoštis iš anksto. Mat kiekvienam žmogui imunitetas formuojasi skirtingai, priklausomai nuo jo amžiaus. Panevėžio ligoninės nuotr.

mavusiu, kai tam tikra vakcina yra pasiskiepiję maždaug 80 proc. šalies gyventojų.

Atsiradus antivakcininiam judėjimui, darosi vis sunkiau pasiekti visuotinį imunitetą. Taip nutiko ir koronaviruso pandemijos laikotarpiu. Dalis žmonių vakcinavosi ir siekė apsaugoti nuo 2019 metais pasaulyje išplitusio viruso, likusieji – priešinosi skiepams, ypač sustiprinančiosioms dozėms.

Vakcinacijos pritaikomos naujo sezono virusui

Panevėžio ligoninės infektologė akcentuoja, kad sezoniniai virusai nuolat stipriai mutuoja. Jeigu žmogaus organizme yra susidaręs imunitetas vakcinai, virusas neturi galimybės prisijungti prie sveikų ląstelių, tačiau jos geba sparčiai pasikeisti taip, kad galėtų prisijungti. Dėl šios priežasties net ir pasiskiepijęs žmogus gali susirgti, tik ligos forma bus lengvesnė.

„Šiais laikais jau pavasarį mokslininkai pradeda ruoštis gripo vakcinai atnaujinimui. Kone kiekvienais metais randama naujų virusų, todėl dar prieš sezoną vakcinacija yra pakeičiama

KURKIME

sveikatai palankius

ĮPROČIUS!

ir pritaikomos naujo sezono gripo virusui“, – praktiniu virusų mutacijos pavyzdžiu dalijosi specialistė.

Rekomenduoja pasiruošti iš anksto

Imunitetą skiepijant formuoja žmogaus ląstelės. Anot V. Dambrauskienės, imuniteto vakcinai susiformavimo greitis priklauso nuo asmens amžiaus.

„Vyresniems žmonėms imunitetas ligai formuojasi ilgiau, nes jų organizmas nesukuria tokio stipraus atsako į viruso bakterijas, esančias vakcinoje. Todėl ir susiformavęs imunitetas yra silpnesnis lyginant su jaunų žmonių.“

Kuo žmogus jaunesnis, tuo daugiau galimybių yra susidaryti imunologinėms ląstelėms, todėl imunitetas susiformuoja greičiau ir būna stipresnis“, – dėstė specialistė.

Gydytoja V. Dambrauskienė pabrėžė, kad kiekvienam virusui reikia skirtingo laiko tarpo imunitetui organizme suformuoti, tad vertėtų neatidėlioti sezoninių skiepimų ir būti pasiruošus iš anksto.

Skiepytis nuo erkinio encefalito, pasak infektologės, reikėtų pradėti žiemą. Šiai vakcinai būtinas tam tikras dėsningumas, kadangi reikalinga daugiau nei viena dozė, kad susidarytų visas imunitetas. O nuo gripo rekomenduojama pradėti skiepytis rudenį. Imunitetas gripo virusui susiformuoja per dvi savaites.

Ragina rinktis efektyvią apsaugą

Prasidėjus šiltajam metų sezonui ir daugiau laiko leidžiant

gamtoje, reikėtų pasirūpinti apsauga nuo erkių: repelentais, tinkama, kūną visiškai dengiančia apranga. Efektyviausia apsaugos priemonė yra laikoma vakcina.

„Praėjusiais metais į infekcinių ligų suaugusiųjų skyrių buvo paguldytas pacientas, kuriam įsisiurbė erkė. Vyriui buvo diagnozuotas erkinis encefalitas. Liga komplikavosi ir jis liko visiškai paralyžuotas“, – dalijosi laikinoji skyriaus vedėja.

Įsisiurbus keturioms erkėms suvalkietė Ingrida taip pat nuvyko į vietinės ligoninės priėmimą, tačiau jos patirtis kitokia: „Daug laiko praleidžiu gryname ore ir kartą grįžusi namo radau keturias erkes, įsisiurbusias į ranką ir kojas. Buvau praėjusi visą skiepijimą nuo erkinio encefalito schemą, tačiau išgąstis vis tik kilo. Norėjau įsitikinti, ar viskas gerai. Niekada negali žinoti, kuri erkė yra pavojinga, tačiau visada verta rinktis apsaugoti“, – pasakojo suvalkietė.

Daugiau informacijos apie privalomus skiepus ir vaikų skiepavimo kalendorių galima rasti LR Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) interneto svetainėje. Taip pat rekomenduojama atkreipti dėmesį į šių metų pradžioje patvirtintą Nacionalinę imunoprofilaktikos programą 2024–2028 metams. Įgyvendinant programą bus siekiama didinti skiepavimo aprėptį ir taip valdyti užkrečiamųjų ligų plitimą visuomenėje. Ketverių metų laikotarpiu planuojama svarstyti naujų vakcinų įtraukimą į vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių ir vertinti naujas rizikos grupes, kurios galėtų būti skiepiamos nemokamai.

Užsak. Nr. 624

Projektas „Kurkime sveikatai palankius įpročius“ finansuojamas Visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, kurį administruoja Sveikatos apsaugos ministerija

Tarybos posėdyje vyravo ūkiškos temos

Anykščių rajono savivaldybės Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėja Daiva Gasiūnienė teigė esanti už nuosaikųjį Muziejinės kalvos sutvarkymo variantą.

(Atkelta iš 4 psl.)

„Ten yra baisiau negu baisu“, – sakė jis.

Anykščių rajono savivaldybės Statybos skyriaus vedėjas Audrius Vasilčikas, atsakydamas į Tarybos nario klausimą, sakė, kad artimiausiu metu akcinė bendrovė „Via Lietuva“, jo žiniomis, šių kelių remontuoti neplanuoja.

Meras K. Tubis posėdyje informavo, kad, kaip buvo žadėjusi „Via Lietuva“, kelių remonto darbai nuo Svėdasų sankryžos iki Žaliosios kaimo bei Biržinės kelio remontas nuo jo suremontuotos dalies iki kelio Daugpilis–Marijampolė nebebus vykdomi, todėl jis kreipėsi į susisiekimo ministrą, ir šis jam esą atsakęs, kad dėl šių dviejų kelių vis dėlto bus vykdomi viešieji pirkimai rangos darbams pirkti. Tiesa, kada tai įvyks, meras K. Tubis neįvardijo.

„Mūsų rajone keliai netvarkomi, nes visi pinigai permesti į Vilnių“, – liūdną tiesą konstatavo K. Tubis.

Mero pavaduotojas Dainius Žiogelis posėdyje informavo, kad savivaldybė birželio mėnesį gavo bendrą Kultūros ir Susisiekimo ministerijų užklausa, kuriuos valstybinius kelius rajone reikėtų remontuoti, kurie veda link lankytinų objektų.

„Mes pateikėme du kelius. Tai pirmiausia tą Šeimyniškių gatvės atkarpą baisiąją, ir antrąjį kelią – nuo Moliakalnio pro Kurklius į Anykščius – tą garsųjį kelią, kurį apdeda grybais, kad lėčiau važiuotų visi“, – informavo D. Žiogelis.

Jaunimas rengs festivalį

Rinkodaros koordinatoriumi prisistatęs Tomas Žąsinas Anykščių rajono tarybos nariams pristatė šią vasarą Anykščiuose planuojamą surengti nemokamą jaunimo muzikos festivalį „Pusiaukelė“.

Festivalį planuojama surengti rugpjūčio 9–10 dienomis Dainuvos slėnyje, jame pasirodys alternatyviojo roko grupės „Akl“,

„McLoud“, „Tas“, „Spurr“, „Gėda“ ir kt.

Festivaliui organizuoti Europos solidarumo korpusas skyrė 8 tūkst. 28 Eur, Anykščių rajono savivaldybė – 2 tūkst. 400 Eur, rėmėjai – 1 tūkst. 800 Eur.

Pasigedo iš užsienio komandiruočių grįžusių ataskaitų

Konservatoriui D. Puzinui Anykščių rajono tarybos posėdyje kilo klausimų dėl Anykščių rajono savivaldybės bendradarbiavimo su užsienio miestais reikalingumo. Politikas priminė, kad į užsienio komandiruotes Taryba buvo delegavusi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos narį Liną Pravičionį ir socialdemokratą Egidijų Šilaiką, tačiau, kaip to reikalauja Tarybos reglamentas, iš komandiruočių grįžę anykštėnų išrinktieji nepateikė viešų ataskaitų, nors tą turėjo padaryti po kelionės praėjus trims dienoms, o praėjo jau keletas savaitžių.

„Tada galėsime įsitikinti, kad tokie vizitai reikalingi yra, gausime informaciją apie užmegztus kontaktus, nuveiktus darbus ir t. t.“, – apie tokių ataskaitų reikšmę kalbėjo D. Puzinas.

Meras K. Tubis žadėjo, kad tokios ataskaitos bus parengtos liepos pradžioje.

Muziejui laikinai vadovaus muziejaus kuratorius

Penktadienį Anykščių rajono tarybos posėdyje atsisveikinta su ilgamečiu Anykščių A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko muziejaus direktoriumi A. Verbicku. Nauju laikinuoju muziejaus direktoriumi paskirtas muziejaus kuratorius Tautvydas Kontrimavičius. Paskutinius metus A. Verbickas buvo laikinuoju direktoriumi.

Po posėdžio A. Verbickas „Anykštai“ sakė, kad nuo liepos 2 dienos jis ir toliau liks dirbti muziejuje muziejininku.

(Nukelta į 6 psl.)

KVIEČIAME būti atsakingais ir rūšiuoti atliekas!

Tegul atliekų rūšiavimas tampa mūsų įpročiu!

STIKLO PAKUOTĖS

MESTI

- ✓ Stiklinius butelius
- ✓ Stiklainius
- ✓ Stiklinius indus

NEMESTI

- ✗ Langų stiklo
- ✗ Keramikos
- ✗ Veidrodžių
- ✗ Elektros lempučių
- ✗ Vaistų buteliukų
- ✗ Porceliano
- ✗ Krištolo
- ✗ Šias atliekas pristatykite į didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę Vairuotojų g. 18, Anykščiai.
- ✗ Automobilių langų stiklo
- ✗ Šias atliekas pristatykite į nepavojingų atliekų Utenos regioninį sąvartyną Savartyno g. 5, Mockėnų k., Utenos r.

SVARBU:

- Metalinis dangtelis nuo stiklainių turi būti metamas į plastiko / metalo konteinerį. Nuo stiklo taros popierinių etikečių pašalinti nebūtina.
- Visos atliekos, kurias metate į rūšiavimo konteinerius turi būti švarios ir be maisto likučių.

POPIERINĖS PAKUOTĖS

MESTI

- ✓ Popierinę ir kartoninę pakuotę
- ✓ Laikraščius, žurnalus, knygas
- ✓ Reklamines skrajutes, atvirukus, sąsiuvinius
- ✓ Spausdinimo popierių
- ✓ Pakavimo popierių
- ✓ Kartonines dėžutes

NEMESTI

- ✗ Panaudotų tapetų
- ✗ Riebalais ar tepalais sutepto popieriaus ir kartono
- ✗ Laminuoto popieriaus
- ✗ Kalkinio popieriaus
- ✗ Šias atliekas pristatykite į didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę Vairuotojų g. 18, Anykščiai.
- ✗ Vienkartinių servetėlių, nosinių
- ✗ Sauskelnių
- ✗ Šias atliekas meskite į mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius.

SVARBU:

- Prieš išmetant popierines ir kartonines pakuotes jas rekomenduojama išlankstyti.
- Išmetant popierių sąvaržėlių išimti nebūtina.
- Visos atliekos, kurias metate į rūšiavimo konteinerius turi būti be maisto likučių ir nesuteptos riebalais.

PLASTIKINĖS / METALINĖS / KITOS PAKUOTĖS

MESTI

- ✓ Plastikinius gėrimų butelius
- ✓ Plastikinius maišelius, plėvelę ir maisto pakuotes
- ✓ Plastikinius indus
- ✓ Indelius nuo padažų, majonezo, jogurto ir pan.
- ✓ Indelius nuo ploviklių, šampūno ir pan.
- ✓ Metalines gėrimų ir konservų skardines
- ✓ Metalinius dangtelius
- ✓ Tetrapakus

NEMESTI

- ✗ Aerosolio balionėlių
- ✗ Indelių nuo dažų, tepalo, aušinimoskysčio
- ✗ Riebalais užterštos pakuotės
- ✗ Pavojingų atliekų pakuočių
- ✗ Elektronikos atliekų
- ✗ Šias atliekas pristatykite į didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę Vairuotojų g. 18, Anykščiai.
- ✗ Dantų šepetėlių
- ✗ Skutimosi peiliukų
- ✗ Šias atliekas meskite į mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius.
- ✗ Vaistų pakuočių su vaistais
- ✗ Šias atliekas pristatykite į vaistines.

SVARBU:

- Išmetant pakuotes iš jų turi būti išpilti skysčiai.
- Visos atliekos, kurias metate į rūšiavimo konteinerius turi būti be maisto likučių.

Daugiau informacijos WWW.ANYKOM.LT, WWW.URATC.LT
WWW.ZALIASISTASKAS.LT ir WWW.GAMTOSATEITIS.LT

Įmonių vadovams/atstovams: UAB Anykščių komunalinis ūkis informuoja dėl esančios prastos atliekų rūšiavimo padėties Anykščių rajono įmonėse. Iš įmonių surenkamos atliekos būna nekokybiškai išrūšiuotos, dėl to antrinių atliekų perdirdimo įmonės nepriima surinktų atliekų ir visos perdirdimui skirtos atliekos iškeliauja į sąvartyną. Didėjantys sąvartynams atiduodamų atliekų kiekiai įtakoja atliekų tvarkymo mokesčio didinimą.

Siekiant, kad kuo didesnis atliekų kiekis būtų perdirdtas ir panaudotas, PRAŠOME Jūsų tinkamai rūšiuoti atliekas - mesti jas į tam tinkamus konteinerius.

ĮSPĖJAME, kad netinkamai išrūšiuotus atliekas, konteineriai nebus ištuštinami!

Tarybos posėdyje vyravo ūkiškos temos

(Atkelta iš 5 psl.)

Tvarkybos projektą iškeitė į paprastąjį remontą

Posėdyje Tarybos nariams buvo išplatintas muziejaus prašymas dėl A. Vienuolio memorialinės sodybos atnaujinimo plano įgyvendinimo. Tokį planą muziejus parengė kartu su savivaldybės Architektūros ir urbanistikos skyriumi.

Šiame plane siūloma parengti klėtelės gaubto paprastojo remonto projektą ir atlikti šiuos darbus: pakeisti stogą į čerpių dangą, rekonstruoti langus su apsauga

nuo ultravioletinių spindulių, atnaujinti fasadines duris, grindų dangą, sutvirtinti klėtelės aplinkos žvyro pagrindą, atnaujinti instaliaciją, įrengti žaibosaugos sistemą, išspręsti natūraliosios ventiliacijos sprendinius.

Taip pat plane numatytas A. Vienuolio memorialinio namo ir memorialinės sodybos teritorijos tvarkybos darbų projektų parengimas. Kokie darbai būtų atliekami – nedetalizuojama.

Šį planą muziejainikai planuoja įgyvendinti už paveldotvarkos programos, savivaldybės bei paties muziejaus lėšas. Darbus norima atlikti 2025–2026 metais.

„Čia nebus milijonai“, – kiek galėtų kainuoti A. Vienuolio sodybos atnaujinimo plano įgyvendinimas, sakė A. Verbickas.

Susipažinęs su minimu planu, liberalas Kęstutis Indriūnas sakė manantis, kad jam įgyvendinti savivaldybės paramos nereikėtų: „Darykit iš savo lėšų. Tai yra paprastas remontas“, – pastebėjo K. Indriūnas, šiuo klausimu padorę išgirsti rajono vyriausiosios architektės Daivos Gasiūnienės nuomonę:

„Šiandien pasisakyčiau už nuosaikųjį variantą, tačiau kviečiu galvoti apie „programą maksimum“, – diplomatiškai kvietė D.

Gasiūnienė, pastebėdama, kad įvykęs „pasišpagavimas“ dėl Muziejinės kalvos sutvarkymo, kuris, priminsime, baigėsi tuo, kad su projektą parengusia mažąja bendrija „Fragment architektai“ sutartis mero K. Tubio sprendimu buvo nutraukta, davė naudos.

Anykščių rajono tarybos narys K. Indriūnas kritikavo, kad pirmiausia buvo parengtas Muziejinės kalvos sutvarkymo projektas, o vėliau kviesta jį vertinti ekspertams: „Mes sumokame iš biudžeto pinigų nemažai, dalis visuomenės apsidžiaugia, kad bus labai gražu, o po to kviečiam visokius ekspertus, komisijas, darom išvadas. Ir iš tikrųjų pinigai nuplaukia, ir idėja prarandam. Man atrodo, kad daug

tokių dalykų reikėtų padaryti prieš darant projektus.“

Muziejaus laikinasis direktorius A. Verbickas teisinosi, kad jis esą nieko nepadareš, kad mažosios bendrijos „Fragment architektai“ parengtas Muziejinės kalvos sutvarkymo projektas, kuriame muziejaus teritorijoje buvo numatyta įrengti net požeminę konferencijų salę, būtų sužlugdytas: „Aš tikrai, kaip atsakingas už muziejų, domėjausi, ką galvoja specialistai“, – teisinosi A. Verbickas.

Posėdžio pabaigoje meras K. Tubis informavo, kad liepos mėnesį vyks du Anykščių rajono tarybos posėdžiai. Vienas iš jų bus surengtas per miesto šventę ir vyks Anykščių kopolyčioje.

Smulkių-vidutinių ūkių plėtrai – svari parama

Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, 2021 m. ūkiai, kurių plotas iki 30 ha, sudarė beveik 90 proc. visų šalies ūkių. Žemės ūkio ministerija (ŽŪM), siekdama sustiprinti šiuos ūkius, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane (Strateginis planas) labai smulkių ir smulkių bei vidutinių ūkių plėtrai numatė 60 mln. eurų.

Rugsėjo 2–spalio 31 d. skelbiamas kvietimas paraiškoms paramai pagal Strateginio plano intervencinę priemonę „Smulkių-vidutinių ūkių plėtra“ teikti. Šiam kvietimui numatyti 9 mln. eurų paramos lėšų.

Realios paramos nauda

Pasak ŽŪM Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento Paramos verslui skyriaus vyriausiosios specialistės Snieguolės Valiulienės, tai jau antras kvietimas teikti paraiškas paramai pagal Strateginio plano intervencinę priemonę „Smulkių-vidutinių ūkių plėtra“. Per praėjusių metų pabaigoje vykusį

Žemės ūkio technika yra brangi ir vis brangsta, tad plėtoti savo ūkį be paramos – labai sunku.

Vytauto RIDIKO nuotr.

kvietimą paramos kreipėsi 81 pareiškėjas, o prašoma suma perkopė 13 mln. eurų. 36 pareiškėjams parama jau patvirtinta, kitų paraiškų dar vertinamos.

„Plėtoti smulkų ūkį be paramos labai sunku. Produkcijos supirkimo kainos mažos, o technika, įranga, technologijos – brangios ir vis brangsta. Nėra balanso tarp smulkaus ūkininko pajamų ir ūkiui modernizuoti reikalingų išlaidų, – teigia Kelmės rajone mėsinius galvijus auginantis Tadas Petkevičius. – Kadangi ūkį pradėjau kurti nuo nulio, 15 tūkst. eurų parama, suteikta pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonę „Parama smulkiems ūkiams“, buvo labai reikšminga. Už ją nusi-

pirkau traktorių, grėblį. Gerai, kad ir toliau remiami smulkūs ir vidutiniai ūkiai.“

Didžiausia parama pagal Strateginio plano intervencinę priemonę „Smulkių-vidutinių ūkių plėtra“ – iki 200 tūkst. eurų. Paramos intensyvumas – iki 65 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų be PVM. Jauniesiems ūkininkams paramos intensyvumas – 80 proc.

Dėmesys visiems sektoriams

Kaip pažymi ŽŪM specialistė S. Valiulienė, parama teikiama įvairių sektorių ūkiams. Pareiškėjais gali būti fiziniai asmenys, savo vardu kaip valdos valdytojai įregistravę žemės ūkio valdą ir ūkininko ūkį, arba juridiniai asmenys, savo var-

du įregistravę žemės ūkio valdą, ir kurie nepertraukiamai užsiima žemės ūkio veikla ne trumpiau kaip 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo.

Paraišką galima teikti ir su partneriu (fiziniu/juridiniu asmeniu), tik pareiškėjo ir partnerio pajamos iš žemės ūkio veiklos per 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų ūkio subjekto pajamų. Partnerių skaičius nėra ribojamas.

„Parama skiriama, jei pareiškėjo ir jo partnerio valdos ekonominis dydis paraiškos teikimo metu yra ne mažesnis kaip 16 001 euras ir ne didesnis kaip 30 000 eurų“, – pabrėžia ŽŪM specialistė.

Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo duomenimis, 2024 m. pradžioje Lietuvoje buvo 5 715 tokių ūkių.

Galimas lėšų naudojimas

Paramos pagal intervencinę priemonę „Smulkių-vidutinių ūkių plėtra“ lėšas galima naudoti žemės ūkio produktų gamybai, žemės ūkio valdoje pagamintų ir (arba) užaugintų žemės ūkio produktų perdirbimui, įskaitant

pirmąjį perdirbimą, pateikimui rinkai.

Už paramos lėšas galima pirkti naują žemės ūkio techniką ir įrangą, naujus technologinius įrengimus, naują kompiuterinę įrangą, naujas N kategorijos transporto priemones, skirtas žemės ūkio produktams gabenti. Taip pat finansuojama projekte numatyta veiklai būtinų pastatų ir (arba) statinių nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, naujų statybinių medžiagų, daugiamečių augalų įsigijimas ir jų sodinimo darbai, infrastruktūros valdoje įrengimas, kompensuojamos su projekto įgyvendinimu susijusios bendrosios išlaidos.

„Intervencinė priemonė „Smulkių-vidutinių ūkių plėtra“ – galimybė modernizuoti smulkius ir vidutinius ūkius, suteikiant jiems inovatyvumo, diegiant aplinkai ir klimatui draugiškesnes technologijas, tik teikiant paraišką reikėtų įsivertinti savo realius pajėgumus, kad projektas būtų sėkmingai įgyvendintas“, – potencialių pareiškėjų dėmesį atkreipia S. Valiulienė.

Užsak. Nr. 625

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

savaitgalio diskusija

Kaip vertinate šių metų Anykščių miesto šventės programą?

Šį mėnesį vyks Anykščių miesto šventė. Ar jau matėte miesto šventės programą? Ką manote apie miesto šventės programą? Ar dalyvausite miesto šventėje?

Š*duva: „Labai blogai. Kodėl du vakaro koncertai vienu metu skirtingose vietose – parke ir slėny?“

Anykštėnė: „Teko skaityti Molėtų miesto šventės programą. Nėra daug renginių, viskas konkrečiau, na, o Anykščiuose kažkoks jovalas – visko tiek daug, ir nesuprasi, kur kas vyksta, ir kiekvienai metai vienas per tą patį, nors aš niekada neinu ir neįsivaizduoju, ką galima veikti ale tokioje šventėje.“

Lina: „Labiausiai sužavėjo

atliekų rūšiavimo edukacijos miesto šventėje... Ir renginių makalynė. Geriau mažiau, bet įdomiau.“

Kaimo diedas: „Diskusija beprasmė. Klausiat, kaip vertinate šventės programą, o kur ta programa skelbiama? „Anykšta“ vienintelis rajone laikraštis, o jame kol kas nei eilutės nėra apie šventę. Gal kokie mokytesni randa programą internete, gal miesčionys paskaito skelbimų lentoje plakatą. O ką daryti kaimo žmogui? Gal čia viskas

daroma dėl miestiečių?“

Šalapatris: „Aš tai dabar namie kaupiu visokias šiukšles, tai atsivešiu keletą maišų miesto šventėn, kur bus šiukšlių rūšiavimo edukacija. Labai tinkamas reginys šventėje, galės žiūrovai susipažinti, kaip atliekos tvarkomos, pauostyti supuvusių šiukšlių kvapų.“

Pesimistas: „Kaip galima vertinti kažkokios šventės programą, jei ji dar nepaskelbta visuomenei prieinamose priemonėse? Ilgai paieškojęs internete, radau šiaip ne taip tą programą, o ten ištasas jovalas. Renginių gausybė, bet jie nesudomino, nes tas pats per tą patį kasmet

būna, tik pavadinimai pakeisti. Pabodę mugės, floristiniai kilimai ir visa kita. Reikėtų koncentruoti šventę vienoje vietoje, kad patogiau žiūrovams būtų. Dabar renginiai išmėtyti po skirtingas erdves, gal į kokį dešimtį vietų, lakstyk kaip šuo liežuvį iškišęs.“

Br.: „Miesto šventėse pasitaruoju metu nedalyvauju, nes ten nieko gero nerandu. Padidintos kainos mugėse ir

visokie kinietiški niekai nedomina, floristiniai kilimai atgyveno, atsibodo. Visokių renginių prigalvota, prirašyta, bet niekas nesudomino. Reikia kažko išskirtinio Anykščiams, o ne šiaip sau paprastų mugių, koncertų, parodų, kas vyksta ir miestelių, net bendruomenių šventėse. O pinigai visokiems niekams išmetami dideli.“

(Kalba netaisyta – red. past.)

„Savaitgalio diskusija“ portale anyksta.lt – nuolatine portalo rubrika. Baigiantis kiekvienai darbo savaitėi, kviesime skaitytojus portale anyksta.lt diskutuoti anykštėnams aktualiomis temomis, o antradieniais „Anykštoje“ spausdinsime šių diskusijų apžvalgas.

perka

Brangiai – įvairius automobilius, mikroautobusus, motociklus, tinkančius tolesnei eksploatacijai arba ardyti. Pasiima.
Mob. +370 611 77 722.

UAB „Torvisida“ brangiai – juodojo, spalvotojo metalo laužą, akumulatorius.
Vairuotojų g. 7 B, Anykščiai, dėl darbo laiko paskambinti.
Mob. +370 699 60 871, +370 622 60 349.

Nekilnojamasis turtas

Bendrovė ieško sodybos, namo arba sklypo. Vaizdingos vietos, besiribojantys vandens telkiniai būtų privalumas. Jei turite informacijos ar pasiūlymų, susisiekite – garantuojame sklandų ir sąžiningą bendradarbiavimo procesą.
Mob. +370 698 03 444.

Automobiliai

Automobilius, išrašo utilizacijos pažymą kompensacijai gauti.
Mob. +370 629 10 247.

Automobilius, mikroautobusus, visureigius.
Mob. +370 648 67 177.

Brangiai ir skubiai - automobilius, mikroautobusus, motociklus, traktorius.
Mob. +370 633 74 545.

įvairūs

Paslaugos

Atlieka visų medžio paviršių dažymo darbus, dažo stogus. Darbus atlieka pigiausia kaina.
Mob. +370 624 43 494.

Dažo namus ir stogus šiferinius, skardinius. Skardinimo darbai.
Mob. +370 658 18 218.

Dengia stogus, skardina vėjalentes, kraigus, kaminus, kala dailylentes, montuoja lietvamzdžius, lydo bituminę dangą.
Mob. +370 671 64 859.

horoskopas

AVINAS. Jus labai domins psichologiniai kitų žmonių išgyvenimai, gyvenimo prasmės temos. Tikriausiai išvelgsite tai, ko kiti nemato ir nesuvokia.

JAUTIS. Daug dėmesio skirsite visuomeniniams reikalams ir asmeninių santykių problemoms. Tik nederėtų nieko kritikuoti.

DVYNIAI. Susiplanuokite darbą taip, kad jis būtų produktyvus. Atkreipkite dėmesį į darbų saugą ir tvarką darbo vietoje.

VĖŽYS. Tai turėtų būti smagi, gal net romantiška savaitė. Visgi jausis kažkoks nestabilumas, stigs vidinės ramybės. Neparaskite atidum kelyje.

Gyviai

Nuolat brangiai: karves, bulius, telyčias, avis. Veršelius auginti iki 2 mėn. Moka priedus, PVM. Greitai išsiveža.
Mob. +370 656 40 439.

Agentas Algirdas – veršelius. Moka 6 – 21 proc. Atsiskaito iš karto, sveria elektroninėmis svarstyklėmis.
Mob.: +370 687 21 828, +370 675 95 128.

BRANGIAI PERKAME MIŠKUS SU ŽEME IR IŠSIKIRTIMUI

Pusamžius, brandžius, malkinius. Tvarkome vėjovartas, vėjolažžas, džūstančius miškus.
Mob. +370 672 05 341.

PERKAME arba nuomojamės žemės ūkio paskirties žemę Kurklių, Anykščių, Graživietės kadastrinėse vietovėse. Perkame šiaudus.

Mob. +370 687 76 191.

Medžio apdirbimo įmonė TIESIOGIAI PERKA MIŠKĄ

su žeme arba išsikirsti. Domina įvairūs plotai.
Mob. +370 686 86 702.

UAB „JONROKA“ NUOLAT ORGANIZUOJA:
A1, A2, A, B, BE, C, CE kategorijų vairuotojų kursus; 95 k. mokymus; B kategorijos praplėtimą (A1), Papildomus mokymus praradusiems vairuotojų pažymėjimą arba pažeidusiems KET.
B kategoriją mokome vairuoti automobiliu automatine pavarų dėže. Į kursus prašome registruotis internetu, puslapyje www.jonroka.lt arba telefonu +370 657 68 156, +370 698 70 127.

Pjauna medieną pagal jūsų duotus matmenis. Perka apvalią medieną. Parduoda medienos atraižas. Gamina padėklus. Galimas gaminių pristatymas.
Mob. +370 686 86 702.

Brangiai superkame įvairius automobilius, išrašome sunaikinimo pažymėjimus paramai gauti, paruošiam dokumentus, atvykstame pasiimti į vietą visoje Lietuvoje.
Mob. +370 646 17 715.

AGRO įmonė aukščiausiomis kainomis superka įvairių veislių veršelius iki 3 mėn., bei avis, ypač brangiai Belgų mėlynuosius. Sveria el. svarstyklėmis, moka PVM, dirba ir savaitgaliais, nurašo.
Mob.: +370 659 95 647, +370 604 44 438.

parduoda

Pasvalio kuro bazė parduoda: akmens anglį, baltarusiškus durpių briketus, uosio pjūvenų briketus. Greitai atveža.
Mob. +370 611 47 405.

Briketus (180 Eur) ir granulės. Atveža.
Mob. +370 666 15 679.

Malkos į namus.
Mob. +370 623 56 844.

Veža miškavežiu įvairių rūšių malkas. Rąsteliai 15 m ir 30 m. Pristatymas nemokamas.
Mob. +370 672 42 082.

Malkas 3 m rąsteliais. Veža 15-30 erdm. miškavežiu.
Mob. +370 684 81 890.

Malkas, Anykščių r. Greitas pristatymas. Turi ir sausų.
Mob. +370 675 63 191.

Nebrangiai beržines, juodalksnio malkas kaladėmis, skaldytas. Perka įvairios būklės miškus.
Mob. +370 694 13 180.

siūlo darbą

REIKALINGI tarptautinių reisų E kategorijos vairuotojai.
Mob. +370 686 23 411.

Uosines, ažuolines medienos atraižas, supjautas.
Mob. 8 609 91 007.

ATPIGINTOS SKALDYTOS MALKOS UŽ NESKALDYTŲ KAINĄ.

Beržas, juodalksnis, drebulė. Vežame ir kaladėmis, po 5,10,13,15 metrų.
Mob. +370 600 22 488.

Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 3480/0001:0222) esančio Anykščių r.sav., Nakonių k. Savininką V. Inciūrą, kad UAB „Geoplanai“ matininkė Karolina Žilinskienė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-2768) 2024 m. liepos 11d., 14:00 val. vykdys žemės sklypo (kadastr. Nr. 3480/0001:0727), esančio Anykščių r.sav., Nakonių k. ribų ženklinimo darbus. **Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Geoplanai“ adresu Žalioji g. 50, Ginduliu k., Klaipėdos r., el. paštu karolina@geoplanai.lt arba telefonu +370 624 72 078.**

Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 3482/0001:0129) esančio Anykščių r. Sav., Troškūnų sen., Gudelių k. savininkės Z.S paveldėtojos, kad UAB „Geoplanai“ matininkas Robertas Stanyš (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1219) 2024 m. liepos 11 d., nuo 10:20 val. vykdys žemės sklypo (kadastr. Nr. 3482/0001:0101), esančio Anykščių r. sav., Troškūnų sen., Gudelių k. ribų ženklinimo darbus. **Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Geoplanai“ adresu Žalioji g. 50, Ginduliu k., Klaipėdos r. sav., el. paštu viktorija@geoplanai.lt arba telefonu +370 622 70 626.**

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos informuoja, kad 2024 m. liepos 15 d. 13 val. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos (V) nuotoliniame posėdyje bus svarstomas Lietuvos partizano Alfonso Niauro - Genaičio kapo (u. k. 47645), Anykščių r. sav., Svėdasų sen., Svėdasų mstl., nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto projektas. Su nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto projektu galima susipažinti: <https://dangulyys.kpd.lt/index.php/s/5PQkPrfkPc3mMwQ>

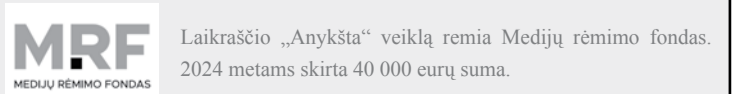
Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 3442/0001:718), esančio Gykių k., Svėdasų sen., Anykščių r. sav., savininkus, kad UAB „Anykščių matininkas“ matininkas V.G., kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-377, 2024 m. liepos 16 d. 10.30 val. atliks žemės sklypo (kadastrinis Nr.3442/0001:637), esančio Gykių k., ribų ženklinimo darbus.

Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 3416/0001:506), esančio Burbiškio k., Anykščių sen., Anykščių r. sav., savininkę, kad UAB „Anykščių matininkas“ matininkas V.G., kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-377, 2024 m. liepos 16 d. 14.30 val. atliks žemės sklypų (kadastrinis Nr.3416/0001:4 ir Nr.3416/0001:370), esančių Burbiškio k., ribų ženklinimo darbus. **Prireikus išsamesnės informacijos prašom kreiptis į įmonę UAB „Anykščių matininkas“, adresu J. Biliūno g. 4-8, Anykščiai, el. p. info@anmat.lt arba telefonu +370 698 16 608.**

Vilniaus g. 29, 29145 Anykščiai. Steigėjas ir leidėjas – UAB „Anykštos redakcija“.
Interneto svetainė <http://www.anyksta.lt>
El. paštas anyaksta@anyksta.lt
ISSN 1392-6233. Steigimo liudijimas Nr. 046.

Vyriausioji redaktorė Gražina Šmigelskienė, mob. +370 687 25 892.
Vyr. redaktorės - direktorės pavaduotojas Rytis Kulbokas, mob. +370 679 14 241.
Portalo www.anyksta.lt redaktorius Robertas Aleksiejūnas, mob. +370 671 76 995.
Žurnalistai:
Vidmantas Šmigelskas, mob. +370 618 25 835.
Sigita Pivorienė, mob. +370 623 71 239.
Kalbos redaktorė-žurnalistė Lina Dapkienė.
Projektų vadovė Monika Leonavičienė, mob. +370 686 33 036.
Buhalterija (prenumerata), tel. (+370 381) 59 458.

Reklamos skyrius, tel. (+370 381) 59 458.
Redakcija dirba: pirmadieniais–ketvirtadieniais 8.00–17.00 (pietų pertrauka 12.00–13.00), penktadieniais - nuo 8.00 iki 16.00 val. (pietų pertrauka 12.00–13.00).
Spausdino UAB „Respublikos“ spaustuvė. Kaina 1,50 Eur.
Tiražas deklaruojamas VIRSIS sistemoje.
Tiražas 2000 egz. Užs. Nr. 4305
Redakcija rankraščius negražina. Perspausdinti publikacijos arba jų dalį galima tik gavus raštišką redakcijos sutikimą. Redakcija už reklamos turinį neatsako.

Teleloto. Tiražas 1473 Žaidimo data: 2024-06-30 Skaičiai: 2 21 32 15 69 39 35 38 28 51 74 8 46 40 13 23 61 12 50 60 25 31 33 63 71 20 45 70 52 72 17 47 3 37 57 65 59 49 75 54 6 (Teleloto+ pirmieji 11 kamuoliukų, keturi kampai, eilutė, įstrižainės) 62 4 24 56 19 27 67 44 (visa lentelė) Prizai Žaidimas Laimėjimas Laimėtojų skaičius Užbraukus visą lentelę 19272.00€ 1 Užbraukus įstrižaines 12.00€ 514 Užbraukus eilutę 2.00€ 10058 Užbraukus keturis kampus 2.00€ 14104 Papildomi prizai Bilietas Prizas 004*297 500 Eurų 0245247 Automobilis AUDI Q5 022*655 Pakvietimas į TV studiją 019*604 Pakvietimas į TV studiją 005*086 Pakvietimas į TV studiją

vardadieniai

šandien

**Martinijonas, Jotvingas,
Gantautė, Marijonas, Martys.**
liepos 3 d.

**Anatolijus, Leonas, Tomas,
Vaidilas, Liaudmina.**

liepos 4 d.

**Berta, Elžbieta, Ulrikas,
Skalvis, Gedgailė, Teodoras,
Malvina.**

mėnulis

liepos 2–4 d. – delčia.

anekdotas

Mama klausia Petriuko:

- Kuo tu būsi užaugęs?

- Karininku.

- Bet juk priešai tave gali nušauti!

- Tada būsiu priešu.

***

Žmona bando išmokyti šunį tarnauti. Vyras po kelių nesėmingų bandymų jai sako:

- Brangioji, taip tau nieko neišeis...

- Nieko, - atsako žmona, - iš pradžių man ir su tavim nekaip sekėsi.

***

Inžinierius pasakoja apie naują savo išradimą:

- Pro šią angą įkišame veidą. Viduje yra du skustuvai, kurie akimirksniu nuskuta.

- Bet juk kiekvieno žmogaus veidas kitoks...

- Nieko baisaus, po pirmo skutimosi visi pasidaro vienodi.

***

Dama kreipiasi į policininką:

- Mane persekioja kažkoks vyriškis! Gal jis beprotis ar girtuoklis?

Policininkas įdėmiai nužvelgia damą ir sako:

- Tikriausiai jūs teisi, ponija. Kitokį paaiškinimą rasti būtų sunku...

***

Žmona porina vyrui:

- Vakar autobuse sutikau Petrą. Jis papasakojo tokį juokingą anekdotą, kad aš iš juokavo vos nuo lovos nenukritau!

oras

Į mažąją klėtelę sugrįžo vyskupo Antano Baranausko smuikas

Vyskupo Antano Baranausko smuikas...

(Atkelta iš 1 psl.)

Šventą valandą Antano Baranausko parašyta ir išniūniuota, be jokių melodijos iškreipimų, giesmė „Anykščių šilelis“ pradėjo jau naujojo amžiaus legenda tampantis Anykščių folklorinis ansamblis „Valaukis“ – keliolikos tautiniais drabužiais pasipuošusių balsingų moterų pulkelis. Paskaityta ištrauka iš A. Baranausko jaunystės dienų dienoraščio, kuriame jis trumpai apibūdina savo santykį su muzika: 1949 metais mokėsis groti klavikordu – mažyčiu senoviniu pianinu, panašiu į klavesiną, kitais metais, būdamas jau penkiolikmetis – smuiku, dar po trejų metų – gitara ir armonika, tačiau pažymėjo, kad nei vieno instrumento gerai neįvaldė.

Vėliau pamėgo fisharmoniją, kuri labai pagelbėjo kuriant giesmes. Po vyskupo mirties

Seinuose jo turėti daiktai išsiplaškė: pasiliko vyskupijoje, atiteko keletui artimesnių žmonių.

Legendinis smuikas atiteko kan. Juozui Bylai, grojusiam kontrabosu, altu, giedojusiam choruose, šiek tiek kūrusiam muziką, bendravusiam su garsiu kompozitoriumi Juozu Naujaliu. 1944 metais į Lietuvą besiveržiant raudonajai armijai, jis instrumentą perdavė smuikininkui Izidoriui Vasyliūnui (1906–1982), kad šis gelbėtų išsiveždamas į Vakarus.

Vokietijoje, po to Kolumbijoje bei Jungtinėse Amerikos valstijose gyvendamas pabėgėlis iš Lietuvos kartais pagrodavo legendiniu smuiku.

Šis šviesus, darbštus, lietuviškai kultūrai, jos sklaidai pasižventęs žmogus kaip profesionalas grojo įvairiuose orkestruose, mokė muzikos, taip pat leido natų rinkinius, vinilo plokšteles,

Antano Baranausko smuiko klajones prisimenantys pusbroliai Vytėnis Vosyliūnas ir Augustinas Vasiliauskas.

žadino kuriančius žmones neužsisiklęsti, aktyviai susirašinėjo su tautiečiais, kaupė archyvą, rašė straipsnius, net apie 500 jų pateikė Bostone leidžiamai lietuvių enciklopedijai.

Sovietinėje Lietuvoje leidžiamame laikraštyje „Tėvynės balsas“ bene 1966 metais pasirodė žinutė, kurioje užsiminta, kad viename išėivijos lietuvių koncerte I. Vasyliūnas grojo A. Baranauskui priklausiusiu smuiku. Po smuikininko mirties, Lietuvai jau tapus nepriklausoma, jo sūnus Vytėnis – Harvardo universitetą baigęs žymus fizikas – nusprendė sugrąžinti į tėvynę tėvo sukauptą instrumentų kolekciją – ją tuoj po 2000 metų per pusbrolių, žinomą violončelininką Augustiną Vasiliauską persiuntė Lietuvos muzikos akademijai. Nors dar tinkamą groti bet kiek apirusį legendinį smuiką restauravo Jonas Trečiokas. Instrumentas pagamintas XVIII amžiaus pabaigoje Vokietijoje meistro Peter Klotz dirbtuvėse, jo korpusas suklijuotas iš Karelijos klevo bei lėtai augusios tankių rievėlių eglės medienos.

Žinovų nuomone, tai tiesiog geras instrumentas. Laikomas originaliame dėkle, kurio vidus išklotas violetiniu aksomu, įdėtas dar ir pabarzdėlis, smičius bei ryšulėlis atsarginių stygų. Šis smuikas mūsų mieste jau vieną kartą skambėjo Vilniaus kvarteto koncerte prie A. Baranausko klėtelės 2008 metų pavasarį.

Tikėtina, kad nuo šiol kasmet bent jau du kartus juo bus grojama Anykščiuose vykstančiuose koncertuose.

Legendinėje A. Baranausko klėtelėje yra saugomas dar vienas, pasak giminaičių pasakojimų, vyskupui priklausęs smuikas, kurį 1947 metais A. Vienuolis-Žukauskas įsigijo iš poeto giminaičio Balio Pavilionio, gyvenusio Palivarkiečių vienkiemyje, prie Naujųjų Elmininkų. Jį kartu su vyskupo paveikslu ir krėslu jis gavęs iš giminaičio prelato Antano Pavilionio. Tačiau instrumentą nuodugnai ištyrus, specialistams paaiškėjo, kad šis greičiausiai pagamintas jau XX amžiaus pradžioje ir greičiausiai niekada nebuvo patekęs į garsiausio anykštėno rankas. Nors kas bepasakys, ar tai tik graži legenda.

Ta proga iš Miuncheno atvykęs V. Vasyliūnas kartu su pusbroliu A. Vasiliausku smuiką per direktoriaus Antano Verbicko rankas perdavė A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialiniam muziejui.

Iškilmėse dalyvavo V. Vasyliūno žmona, buvusi Metropolitenos operos Niujorke bei Bavarijos operos Miunchene solistė, operos žvaigždė, muzikos pedagogė Lilija Šukytė (Lilian Sukis), profesorius Algirdas Avižienis, knygos Ipolitas Vasyliūnas, sudarytoja Vytautė Markeliūnienė, keletas muziejinių, minėtos giesmininkės bei keliolika žingėdžių piliečių.

Šviesią popietę prie Baranausko klėtelės pakiliai nusiteikę. Iš kairės: muzikologė Vytautė Markeliūnienė, Lilija Šukytė (Lilian Sukis) ir profesorius Algirdas Avižienis. Autoriaus nuotr.